



Odbytové družstvá a ich úloha v mliečnom sektore

Vážený pán minister, predsedovia a riaditelia družstiev, obchodných spoločností a ostatní účastníci konferencie. Dovoľte, aby som sa poďakoval Ing. Martinovi Pýchovi, predsedovi Zemědělského svazu ČR za pozvanie zúčastniť sa dnešnej konferencie.

Rovnako ako naši európski kolegovia, aj my, slovenskí producenti kravského mlieka máme za sebou prvý rok po zrušení systému mliečnych kvót.

Každý z nás sa dennodenne zamýšľa nad tým, ako ďalej pokračovať v chove a čím nahradiť chýbajúce tržby a ako riešiť problém, či je výroba mlieka v podniku udržateľná alebo nie.

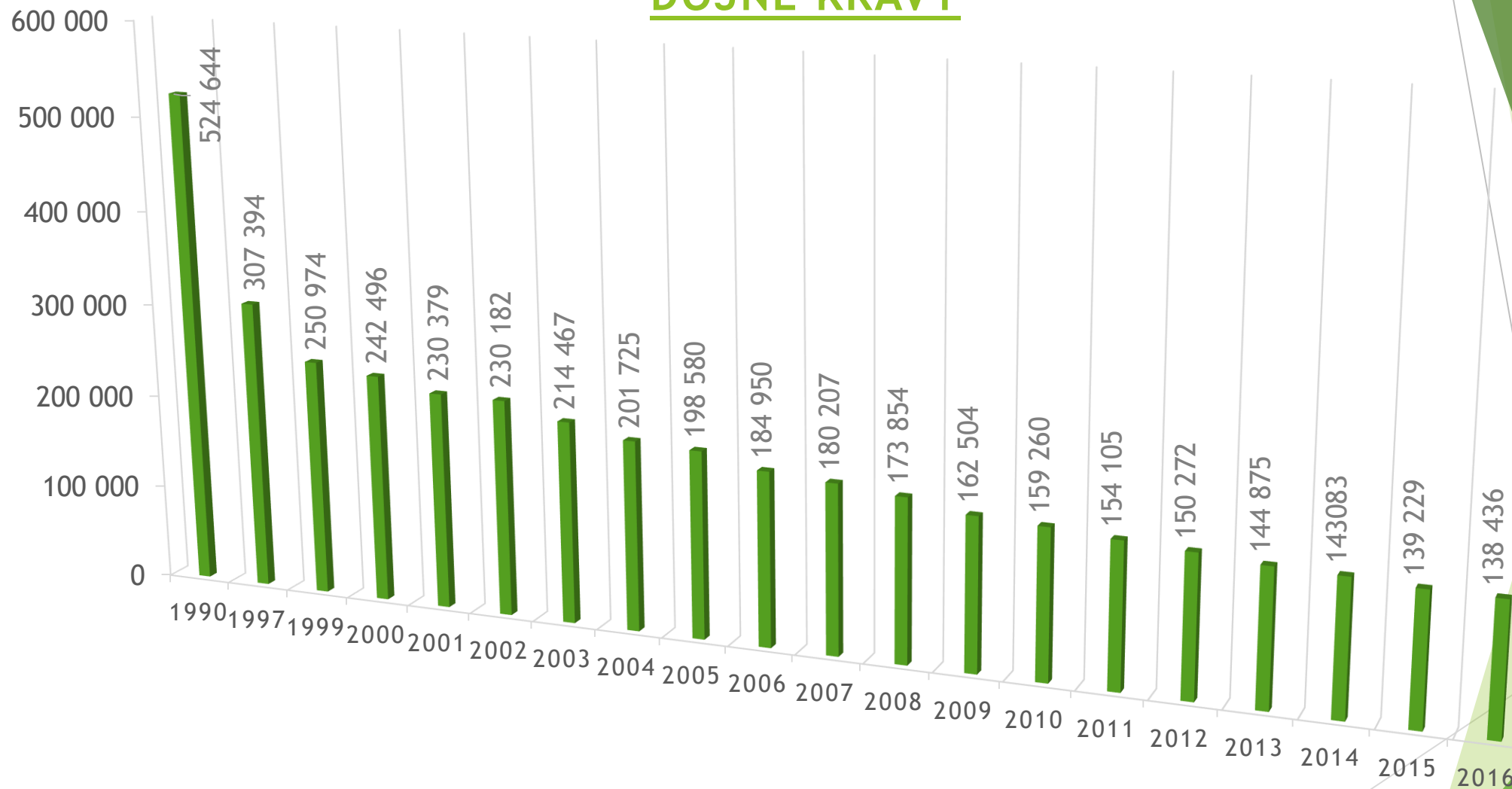
Časť slovenských prvovýrobcov ruší - likviduje celé chovy dojníc, prípadne prechádza na chov beztrhových.

STAVY HOSPODÁRSKYCH ZVIERAT NA SLOVENSKU DOJNÉ KRAVY

Na Slovensku sa stavy dojníc dlhodobo znižujú.

- V roku 1990 bol stav dojníc **524 644 ks**,
- V roku 1997 bol stav dojníc **307 394 ks**,
- V roku 2000 stav **242 496 ks**,
- V roku 2015 stav **139 229 ks**, čo predstavuje zníženie o 45,3%.
- K 30.6.2016 je stav dojníc **138 436 ks**, čo je úbytok oproti roku 2015 o ďalších **793 ks**

STAVY HOSPODÁRSKYCH ZVIERAT K 31.12. DOJNÉ KRAVY



Zdroj: vlastný prepočet, ŠÚ SR, PS SR,

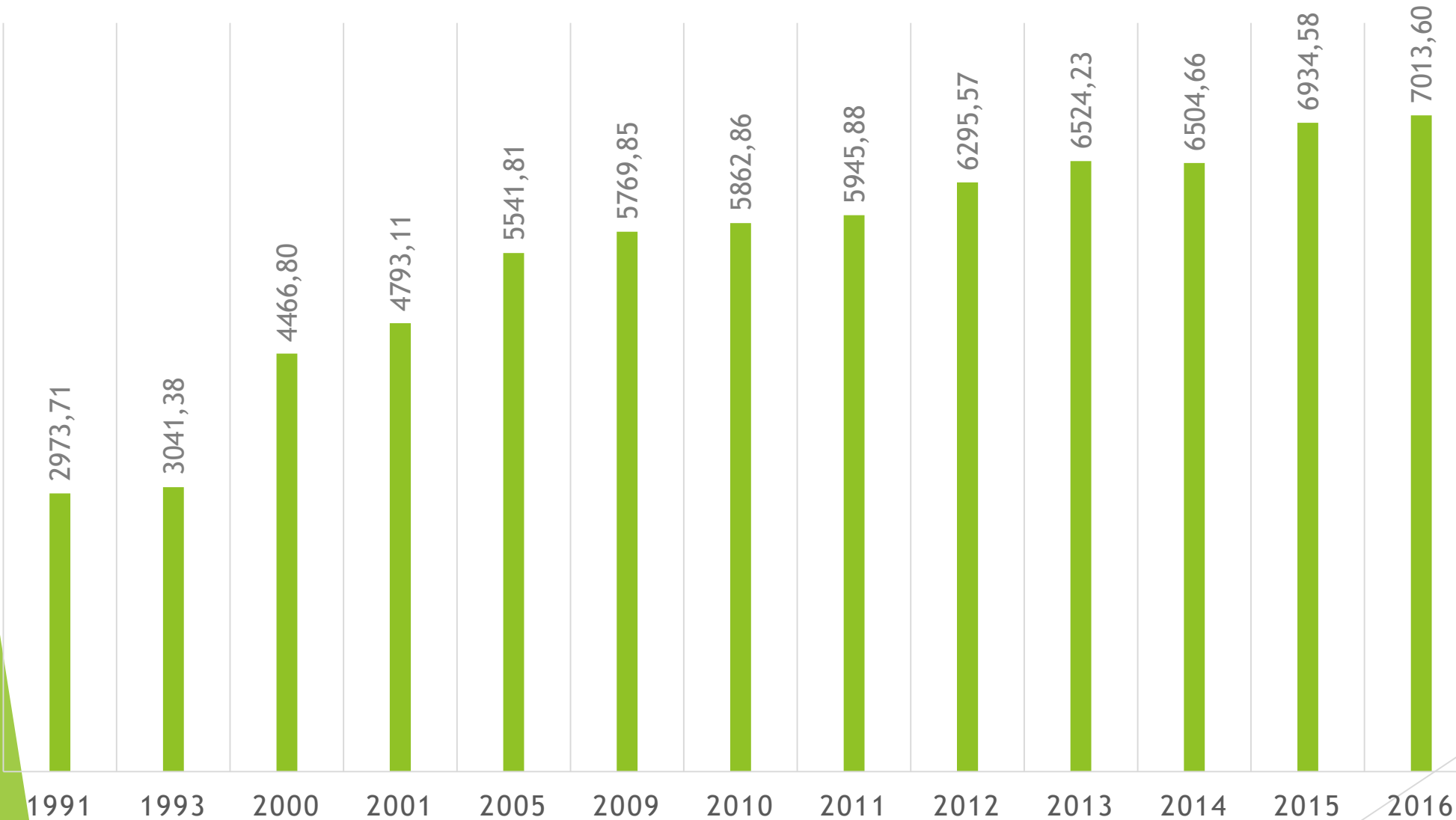
27.09.2016 Praha
Ing. Milan Mišánik
Predseda ZPDaOS SR

Pozitívnym faktorom je zvyšovanie priemernej úžitkovosti, ktorá sa v období od roku 2009 zvýšila z 5769,80 kg/dojnicu na 7013,60 kg/dojnicu

- 2009 - 5769,8 kg/na dojnicu
- 2016 - 7013,6 kg/na dojnicu

Rast úžitkovosti zabezpečil, že dodávky predaného kravského mlieka sa zvýšili.

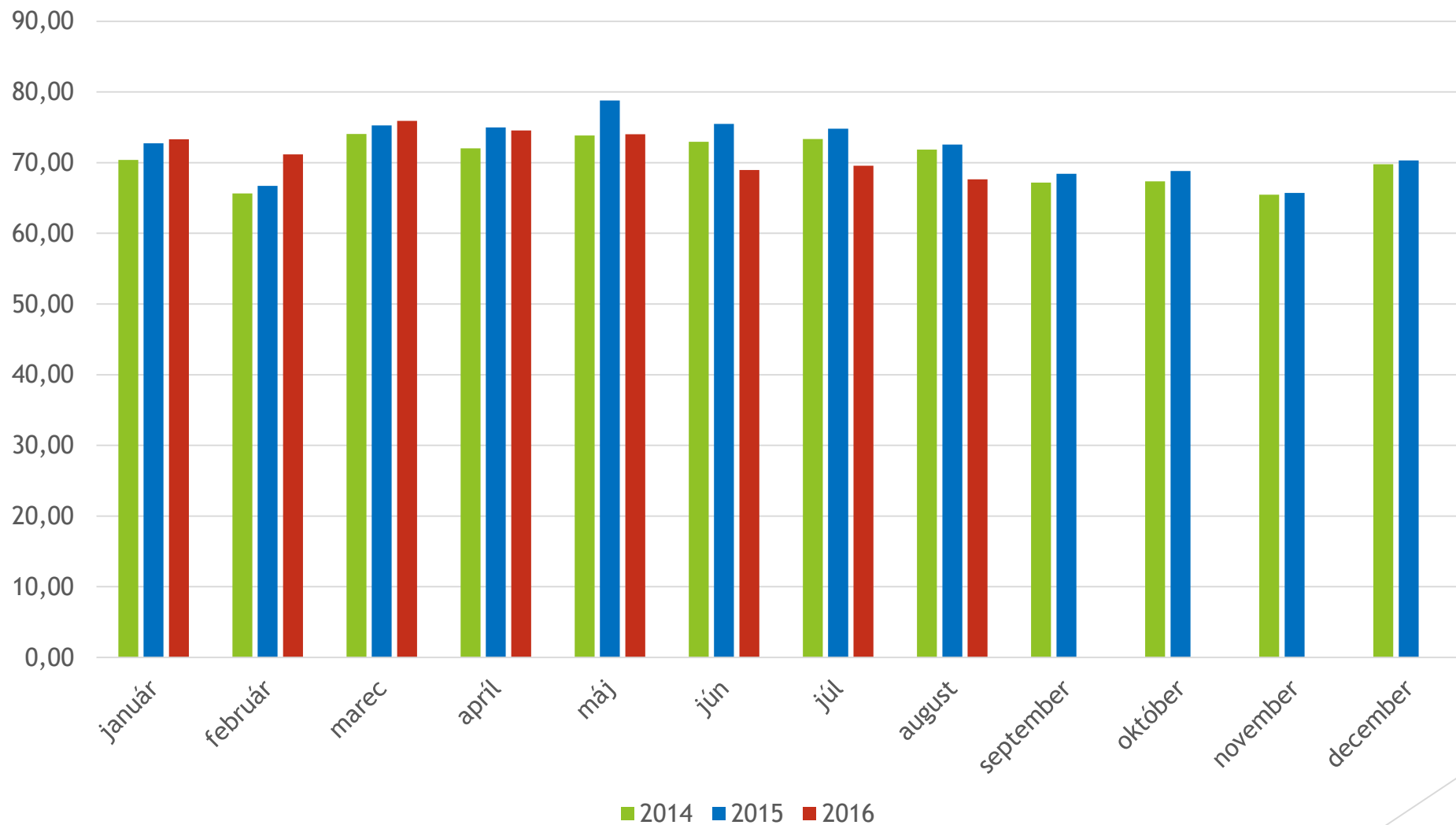
PRIEMERNÁ ROČNÁ DOJIVOSŤ NA KRAVU (KG)



Zdroj: vlastný prepočet, ŠÚ SR

27.09.2016 Praha
Ing. Milan Mišánik
Predseda ZPDaOS SR

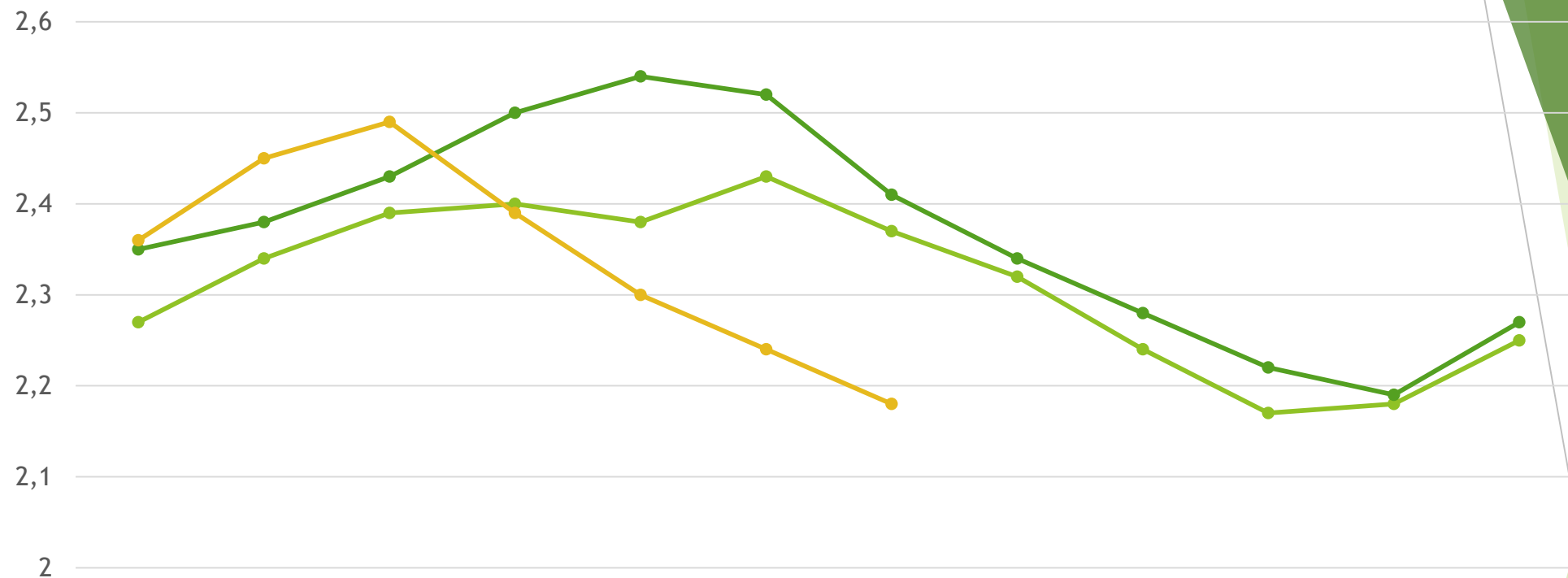
DODÁVKY SKM NA SLOVENSKU V MIL. KG



Zdroj: vlastný prepočet, RADELA

27.09.2016 Praha
Ing. Milan Mišánik
Predseda ZPDaOS SR

DENNÁ DODÁVKA SKM NA SLOVENSKU V MIL. KG



	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	septem.	október	novem.	decem.
—●— 2014	2,27	2,34	2,39	2,4	2,38	2,43	2,37	2,32	2,24	2,17	2,18	2,25
—●— 2015	2,35	2,38	2,43	2,5	2,54	2,52	2,41	2,34	2,28	2,22	2,19	2,27
—●— 2016	2,36	2,45	2,49	2,39	2,3	2,24	2,18					

—●— 2014 —●— 2015 —●— 2016

Situácia v sektore mlieka je v súčasnosti na Slovensku naďalej napätá, vzhľadom na nákupné ceny surového kravského mlieka a jeho prebytkom (spôsobenej dovozmi z členských krajín EÚ).

Nákupná cena surového kravského mlieka v SR 27,43 €/100 kg je pre prvovýrobcov nedostatočná, nakoľko náklady na výrobu 1 kg sa pohybujú od 0,36 - 0,40 €/kg.

Vývoj poklesu ceny mlieka v EÚ-28 a vo vybraných krajinách udávajú nasledujúce tabuľky.

Vývoj poklesu priemernej ceny mlieka v EU-28 a vo vybraných krajinách v EUR/kg

EUR/kg	EU-28	EU-15	Francúzsko	Maďarsko	Poľsko	ČR	Slovensko	Pomer
	Vážený priemer	Vážený priemer						SR k
								EU-28
január 14	0,401	0,407	0,391	0,357	0,358	0,342	0,358	0,89
február 14	0,4	0,407	0,387	0,352	0,356	0,345	0,359	0,90
marec 14	0,393	0,399	0,367	0,351	0,352	0,346	0,358	0,91
apríl 14	0,382	0,388	0,342	0,35	0,338	0,345	0,35	0,92
máj 14	0,375	0,382	0,339	0,344	0,329	0,341	0,345	0,92
jún 14	0,376	0,384	0,362	0,337	0,324	0,337	0,336	0,89
júl 14	0,37	0,378	0,373	0,323	0,32	0,335	0,332	0,90
august 14	0,369	0,379	0,384	0,318	0,302	0,325	0,328	0,89
september 14	0,364	0,375	0,388	0,321	0,297	0,32	0,326	0,90
október 14	0,353	0,362	0,362	0,321	0,296	0,316	0,325	0,92
november 14	0,344	0,35	0,349	0,322	0,296	0,312	0,321	0,93
december 14	0,331	0,335	0,332	0,314	0,3	0,311	0,318	0,96
Priemer 2014	0,371	0,379	0,365	0,334	0,322	0,331	0,338	0,91

Vývoj poklesu priemernej ceny mlieka v EU-28 a vo vybraných krajinách v EUR/kg

EUR/kg	EU-28	EU-15	Francúzsko	Maďarsko	Poľsko	ČR	Slovensko	Pomer
	Vážený priemer	Vážený priemer						SR k
								EU-28
január 15	0,318	0,323	0,316	0,286	0,285	0,298	0,308	0,97
február 15	0,319	0,324	0,315	0,288	0,291	0,296	0,299	0,94
marec 15	0,316	0,32	0,303	0,287	0,296	0,295	0,294	0,93
apríl 15	0,313	0,317	0,299	0,277	0,293	0,289	0,291	0,93
máj 15	0,305	0,31	0,296	0,257	0,282	0,276	0,279	0,91
jún 15	0,3	0,305	0,301	0,243	0,27	0,266	0,27	0,90
júl 15	0,298	0,304	0,309	0,239	0,27	0,259	0,264	0,89
august 15	0,297	0,304	0,325	0,24	0,265	0,253	0,262	0,88
september 15	0,299	0,305	0,322	0,242	0,266	0,254	0,266	0,89
október 15	0,306	0,312	0,315	0,25	0,273	0,26	0,271	0,89
november 15	0,308	0,314	0,31	0,252	0,274	0,264	0,274	0,89
december 15	0,306	0,312	0,302	0,249	0,272	0,267	0,275	0,90
Priemer 2015	0,307	0,312	0,309	0,259	0,278	0,273	0,279	0,91

Vývoj poklesu priemernej ceny mlieka v EU-28 a vo vybraných krajinách v EUR/kg

EUR/kg	EU-28	EU-15	Francúzsko	Maďarsko	Poľsko	ČR	Slovensko	Pomer
	Vážený priemer	Vážený priemer						SR k
								EU-28
január 16	0,295	0,3	0,288	0,248	0,261	0,264	0,275	0,93
február 16	0,292	0,299	0,289	0,246	0,256	0,255	0,269	0,92
marec 16	0,281	0,286	0,28	0,237	0,257	0,245	0,259	0,92
apríl 16	0,276	0,281	0,275	0,237	0,254	0,238	0,256	0,93
Január-apríl 16	0,286	0,291	0,283	0,242	0,257	0,25	0,265	0,93

Odbytové združenia majú za úlohu podporovať produkciu svojich členov prostredníctvom spoločného obchodovania a podnikania.

Zámerom je vytvorenie centra podpory poľnohospodárskych výrobkov hlavne na domácu produkciu, posilnenie predaja, konkurencieschopnosti proti importu, propagácia a podpora ďalších služieb členov združenia.

V rámci podporných programov bolo na Slovensku v období rokov 2005-2013 založených 97 odbytových združení, z toho 58 pre komodity rastlinnej výroby a 39 pre komodity živočíšnej výroby.

Predmetné odbytové organizácie združujú 746 poľnohospodárskych podnikov.

S ukončením vyplácania podpôr v rámci PRV 2004-2006 (v roku 2010) viaceré združenia svoju aktívnu činnosť obmedzili.

Dôvodom je nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie ich prevádzky (mzdy, administratíva). Podľa údajov z MPRV SR k roku 2015 aktívne funguje 25 odbytových organizácií výrobcov (PSCI 8).

Združovanie sa výrobcov je zo strany kompetentných prezentované ako čarovný prútik, ktorý môže najjednoduchšie vyriešiť podradné a závislé postavenie dodávateľov voči obchodným reťazcom.

Namiesto dlhých a neistých pokusov s legislatívou, zameranou proti uplatňovaniu nekalých obchodných praktík, dostávali dodávatelia radu, aby sa radšej dávali dokopy, a tak sa stali postupne silnejšími voči reálne dominantnému postaveniu sektora maloobchodu.

Výhodou takéhoto postupu je tiež to, že nevzniká zbytočné administratívne zaťaženie podnikateľského sektora a je to plne v súlade so stále viac trhovou orientáciou agrárneho sektora.

Na Slovensku sa ale poľnohospodári veľmi rýchlo presvedčili, že také jednoduché to zasa nie je, pretože slovenský Protimonopolný úrad „oceníl“ podobné pokusy sankciami a ukončením príslušných experimentov.

Ako vidno, súčasné možnosti združovania sa výrobcov nie sú v praxi príliš použiteľné najmä preto, lebo ostáva široká možnosť národných protimonopolných úradov na výklad a na interpretáciu príslušných predpisov.

Chcem zdôrazniť, že stav hovädzieho dobytku nielen na Slovensku, ale v celej EÚ je základným a dlhodobou stabilným pilierom živočíšnej výroby.

Jeho nezastupiteľný význam v rámci poľnohospodárskej výroby spočíva nielen v multiprodukčnom charaktere (produkcia mlieka, mäsa, organických hnojív), ale aj v priamej interakcii s rastlinnou výrobou a v biologických špecifikách, nakoľko sa vyznačuje najdlhším trvajúcim výrobným procesom v celom agropotravinárskom sektore.

K zastaveniu úpadku poľnohospodárskej výroby na Slovensku je nevyhnutné prijať systémové opatrenia SPP na zastavenie kritického stavu.

Ďakujem za pozornosť!

27.09.2016 Praha
Ing. Milan Mišánik
Predseda ZPDaOS SR